

NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY K NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) Č. 305/2011

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) č. 305/2011 (dále „CPR“) je dokument, který byl 9.11.2011 přímo přejet překladem všemi státy Evropské unie. Nahrazuje a ruší Směrnici o stavebních výrobcích 89/106/EHS (dále „CPD“), která se implementací do národní legislativy (v ČR se jedná o nařízení vlády 190/2002 Sb.) uplatňuje pro výrobky značené CE značkou - tedy výrobky, u kterých se posuzuje shoda s harmonizovanými technickými specifikacemi.

Při diskusích se zainteresovanými subjekty ohledně naplňování požadavků CPR registrujeme časté dotazy ohledně výkladu některých pasáží CPR. Na této stránce TZÚS Praha, s.p. z pozice instituce tradičně zapojené do procesů posuzování shody přináší odpovědi na nejčastěji pokládané dotazy. Tyto odpovědi nejsou ani nemohou být výkladem nebo závazným vyjádřením k postupům a požadavkům CPR. Jedná se pouze o odborný názor podpořený zkušeností v této oblasti a momentálně dostupnými informacemi.

V květnu 2013 byly zveřejněny "časté otázky a odpovědi" na stránkách Evropské komise, které lze považovat za autorský výklad CPR. odkaz:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/construction/faq/index_en.htm

Kterých výrobků se CPR týká?

CPR se týká pouze stavebních výrobků a to těch, které jsou opatřeny CE značkou:

- povinně, kdy pro ně existují harmonizované normy
- nebo nepovinně, kdy pro ně existují Evropské dokumenty pro posuzování (EAD) a lze zpracovat ETA. Pokud je ETA pro výrobek zpracováno, návazné CE značení a Prohlášení o vlastnostech jsou pro výrobce povinné.

Jaké jsou zásadní změny z pohledu subjektů uvádějících výrobky na trh (výrobců)?

Na rozdíl od směrnice CPD, která se musela implementovat do národních právních řádů, nařízení se přejímá překladem. Vedle mnoha vyjasnění oproti CPD definuje důležité pojmy z oblasti vnitřního trhu EU se stavebními výrobky. Platnost a účinnost CPR je stejná pro všechny státy EU.

CPR má mimo jiné omezit administrativní zátěž malých a středních podniků. Mění podobu a podmínky použití CE označení, místo ES Prohlášení o shodě se zavádí Prohlášení o vlastnostech. Mění se postupy při vydávání ETA.

Co znamená „uvést výrobek na trh“?

Podle výkladu Evropské komise je to prodej nebo nabídnutí každého individuálního kusu nebo šarže. Není to první prodej nebo nabídnutí typu výrobku (jednorázový akt).

Jaké je přechodné období mezi současnou a blížící se legislativou - CPR?

Co se týče povinností výrobců, přechodné období, jak jej známe například z norem, neexistuje. Nicméně, postupnost náběhu naplňování nových požadavků je dána tím, že od 1.7.2013 se vystavují dokumenty (certifikáty, prohlášení o vlastnostech) v souladu s CPR. Dokumenty vydané pod CPD jsou platné za určitých podmínek i nadále. Nelze je prodlužovat nebo upravovat, takže nejpozději v případě potřeby (například při změně výrobku nebo jeho vlastností) nebo po doběhnutí platnosti dokumentu je třeba je nahradit dokumentem vydaným dle postupů stanovených CPR.

V případě, že nedošlo ke změně výrobku a ke změně harmonizované technické specifikace, a nad certifikovaným výrobkem je řádně prováděn dohled oznámeným subjektem po 1.7.2013, je tento certifikát platný a lze na něj uvádět odkaz v Prohlášení o vlastnostech.

Výše uvedeno platí i pro Protokol o počáteční zkoušce typu vystavený podle CPD v případech postupu posouzení shody podle systému 3 (zde se samozřejmě neuplatňuje dohled).

Jaké jsou dopady na nařízení vlády 163/2002 Sb. a 190/2002 Sb. v platných zněních?

CPR nemá žádnou přímou souvislost s nařízením vlády 163/2002 Sb. ve znění nařízení vlády 312/2005 Sb., tedy v postupech tzv. „národní certifikace“ se nic nemění.

Nařízení vlády 190/2002 Sb. se jakožto implementace CPD k 1.7.2013 ruší.

Co je to „jedinečný identifikační kód typu výrobku“, který se musí dle CPR uvádět v Prohlášení o vlastnostech a na CE značení?

Tento kód má pravděpodobně zlepšit provázanost v rámci veškeré dokumentace k výrobku - od prohlášení o vlastnostech až k interní dokumentaci výrobce. Není znám žádný závazný algoritmus stanovení podoby kódu. Jeho znění je tedy čistě na uvážení výrobce a možnostech konkrétní výrokové skupiny. Vhodných řešení je více a výrobce dle svých podmínek volí optimální variantu.

Odkdy se má vydávat Prohlášení o vlastnostech?

Prohlášení o vlastnostech nelze vydat dříve, než 1.7.2013. Existuje názor, že jej lze (CPD to nezakazuje) vydat dříve, ale legitimně je platné po 1.7.2013. Může se vydávat od 1.7.2013 a to i v případě, že se odvolává na dokumenty (např. certifikáty) vydané před 1.7.2013 (pokud jsou tyto ve smyslu CPR stále platné).

Dle výkladu Evropské komise není třeba opatřovat Prohlášením o vlastnostech výrobky, které byly uvedeny na trh, tedy dodány do distribuce před 1.7.2013. Výrobky, které po 1.7.2013 takzvaně vstupují do oběhu (jsou uvedeny na trh), musí být opatřeny Prohlášením o vlastnostech.

Odkdy se musí výrobky opatřovat „novým“ CE značením, které je v souladu s CPR?

Výrobci připojí „nové“ označení CE vždy po vystavení Prohlášení o vlastnostech.

Které vlastnosti mají být uvedeny v Prohlášení o vlastnostech?

V případě použití harmonizovaných norem je dán rozsah základních charakteristik obvykle tabulkou s názvem „odpovídající ustanovení“, která se nachází na začátku přílohy ZA. Sestavování seznamu základních charakteristik dle ETA je obtížnější, jelikož je třeba mít k dispozici mandát pro ETAG/EAD, který vyjmenovává základní charakteristiky ve vztahu k základním požadavkům na stavby.

Je důležité podotknout, že nelze k základní charakteristice uvádět NPD, pokud je vlastnost posouzena v ETA.

Je možné poskytovat Prohlášení o vlastnostech prostřednictvím webové stránky do doby, než bude Evropskou komisí zveřejněn delegovaný akt upřesňující podmínky elektronického zveřejňování?

Ano, výrobce dle výkladu Evropské komise může zatím pokračovat ve své zavedené praxi elektronického zveřejňování Prohlášení o vlastnostech.

Co je správné "poslední dvojčíslí roku, v němž bylo označení poprvé připojeno"?

Zjednodušeně řečeno, je to rok vydání certifikátu či jiného odpovídajícího dokumentu posouzení shody. Přestože se CE značení musí přepracovat kvůli dalším požadavkům CPR, není do dle výkladu Evropské komise považováno za důvod k aktualizaci posledního dvojčíslí na "13".

Jak je to s platností nynějších certifikátů po 1.7.2013?

Výrobce se smí po 1.7.2013 odvolávat v Prohlášení o vlastnostech na certifikáty nebo ETA vydaná před 1.7.2013. To prakticky znamená, že tyto dokumenty lze považovat za platné, ale nelze je dále upravovat ani prodlužovat.

Jak mají vypadat Prohlášení o vlastnostech a CE značení?

CPR přináší v příloze III vzor Prohlášení o vlastnostech. V praxi mohou nastat případy, kdy vzor nebude možné zcela dodržet, důležité je, aby prohlášení o vlastnostech obsahovalo všechny náležitosti ustanovené v čl. 6 CPR. Komise vystaví po 1.7.2013 upřesnění; prohlášení, která byla vystavená před tímto upřesněním zůstávají platná, pokud splňují výše uvedené.

CPR definuje slovně obsah CE značky, ale neuvádí grafický vzor. Grafická podoba označení CE je v příloze II k nařízení (ES) č. 765/2008, CE značení má graficky kopírovat podobu určenou v tomto nařízení, příslušných hEN nebo ETA a textový obsah se musí přizpůsobit požadavkům CPR.

Z článku 9, odst. 2, CPR lze odvodit, že bude zachován současný vzhled CE značení, jehož příklady jsou uvedeny v harmonizovaných normách, doplněný o jedinečný identifikační kód typu výrobku a referenční číslo prohlášení o vlastnostech.

Jednotlivé svazy výrobců v EU doporučují svým členům vzory Prohlášení o vlastnostech a CE označením. Při jejich používání je třeba opatrnosti, jelikož neexistuje záruka, že tyto vzory jsou správné (dle našich zkušeností často obsahují zásadní chyby).

Pokud v tomto směru existuje konflikt mezi harmonizovanou normou a CPR, dle výkladu Evropské komise je CPR nadřazeno normě.

Jak je to s platností harmonizovaných norem a zejména jejich příloh ZA?

Harmonizované normy platí dále včetně příloh ZA. Normy nové nebo aktualizované po 1.7.2013 budou muset být v souladu s CPR. Do provedení aktualizace je třeba použít ZA přílohu normy tak, že všechna ustanovení, které nejsou v rozporu s CPR, platí a použijí se odpovídajícím způsobem v duchu požadavků CPR. Pokud v tomto směru existuje konflikt mezi harmonizovanou normou a CPR, dle výkladu Evropské komise je CPR nadřazeno normě.

Jaké jsou zásadní změny ve vydávání ETA?

ETA již nebude harmonizovanou technickou specifikací, kterou se stává EAD. Proces vydání a schválení ETA se bude lišit od stávajícího, podrobnosti zatím nejsou známy. CUAP nelze po 1.7.2013 použít, budou muset být nejdříve transformovány na EAD.

Zkratka ETA zůstává, nicméně názvosloví se v CPR mění na „Evropské technické posouzení/European Technical Assessment“ (původně dle CPD „Evropské technické schválení/European Technical Approval“).

Co obnáší zavedení nového základního požadavku?

Nový základní požadavek na stavby „Udržitelné využívání přírodních zdrojů“ bude postupně zpracován do norem. Prakticky se předpokládá, že výstupem posouzení bude deklarace dopadů ve smyslu EPD (Environmentálního prohlášení o výrobku) na základě LCA analýzy životního cyklu.

Jaký je rozdíl mezi pojmy „charakteristika“ a „vlastnost“?

Přestože český technický jazyk považuje obvykle tato slova za synonyma, český překlad CPR používá tyto pojmy následovně: příklady „(základních) charakteristik“ jsou pevnost, odolnost, propustnost. „Vlastnost“ je potom jejich vyjádření hodnotou, třídou nebo úrovní - například „1,5 MPa“, „kategorie II“, „vyhověl“. Pro snazší pochopení lze použít jako ekvivalenty pojmu „vlastnost“ výrazy jako „hodnota vlastnosti“, „ukazatel“, „parametr“ (slovenský překlad CPR používá výraz „parameter“).

Kdo podává oficiální výklad CPR?

Výklad, který lze pokládat za nejzávažnější, je výklad Evropské Komise. Oficiální výklad v případě sporů podává Evropský soud.

V květnu 2013 byly zveřejněny "časté otázky a odpovědi" na stránkách Evropské komise, které lze považovat za autorský výklad CPR. odkaz:

http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/construction/faq/index_en.htm

Jaká je platnost Pokynů Stálého výboru pro stavebnictví?

Pokyny se nebudou rušit, zůstávají v archivaci a lze se na ně odkazovat jako na odsouhlasený návod pokud nejsou v rozporu s CPR.